

Sättraby Verkstad skyndar långsamt

Familjen i skogen

Hos Sättraby Verkstads AB i Uppland är investeringstakten försiktig men målmedveten. Här ser man hellre personalen och kontinuiteten på golvet som sin största tillgång. Stämningen är god och personalomsättningen mycket låg.

Text: Olle Anderstam
Foto: Olle Anderstam och Sättraby Verkstads AB

Kjell Trolin, som staratde Sättraby Verkstad tillsammans med sin bror Lars, är fortfarande dagligen aktiv i verkstaden.

– Korta serier ger variation i jobbet, säger operatören Fredrik Mattsson. Just nu kör jag 100 detaljer till fordonsindustrin i stansmaskinen.

förstå varandra och inse vad som är tekniskt möjligt.

Produktionsserierna ligger från smått till medelstort – från fem till tio bitar upp till flera tusental – och kunderna finns inom ett brett spektrum. Till de största uppdragsgivarna hör fordons- och stofthanteringsindustrin dit man levererar komponenter. Fredrik visar exempel på ett par färdiga produkter, till stor del tillverkade av komponenter från den egna verkstaden. Det ena är en slipmaskin för motorsågskedjor och det andra en utrustning för bekämpning av ogräs på större ytor.

– När det gäller nya produkter står vi ofta för produktutvecklingen tillsammans med kunden och det förekommer att vi står för allt från idé till färdig produkt, säger Fredrik Trolin.

ÄVEN MONTERING

Sättraby Verkstads lokaler har byggts ut i sektioner vartefter verksamheten vuxit och utvecklats. Den senaste stora investeringen gjordes 2006 i och med inköpet av ytterligare en stansmaskin som lyftes in i en nybyggd maskinhall på 150 kvadratme-

ter innan väggar och tak fanns på plats.

– Med 22 ton hängande i luften gällde det att hålla tungan rätt i mun och det var fler än kranföraren som hade svettpärlor i pannan den vinterdagen, minns Fredrik Trolin.

Till den övriga maskinparken hör en äldre stansmaskin, som länge var hjärtat i verksamheten, kap, kantpressar och utrustning för svetsning och svarvning. Materialen är i huvudsak stål, rostfritt och aluminium upp till 6 millimeter.

– Det enda vi inte egentligen arbetar med är skärande bearbetning, förklarar Fredrik Trolin.

En relativt ny utveckling i branschen som Sättraby Verkstad noterat är att kunderna vill ha så mycket som möjligt färdigt från verkstaden. Det här är förstås en trend som välkomnas av Fredrik Trolin.

– Det här gör att beställningarna byggs på och allt oftare också innefattar montering. Det är bara att gasa på, men inte för mycket. Det här är en balansgång där vi alltid måste sätta kvaliteten före kvantiteten, säger han som en sammanfattning av företagets filosofi. ■

► staden.

– Sådant kan vara viktigt när våra gamla kunder kommer in, säger Fredrik Trolin. De är ofta enmansföretagare och har inte alltid en ritning ihoprullad under armen, utan ibland en tillklippt kartongbit som mall. Då gäller det att tala samma språk,

Far och son. Kjell Trolin var med och startade Sättraby Verkstad i sin nuvarande form 1970, där sonen Fredrik nu är produktionschef.

När det gäller nya produkter står vi ofta för produktutvecklingen tillsammans med kunden

Produktionschef och allt-i-allo Fredrik Trolin började arbeta på Sättraby Verkstad 1993 och är faktiskt en av de yngsta och senast anställda.

Verksamheten här i skogen mellan Rimbo och Edsbro startade emellertid ett halvsekel tidigare under namnet Björklunds Bilprodukter. Den första idén, och det som byggde upp verksamheten, var att svetsa taksäckar till bilar. Det var först 1970 som verkstaden startade om med sin nuvarande produktion och under sitt nuvarande namn.

– Ägare idag är min pappa, Kjell, och min farbror, Lars, och tillverkningen består till 100 procent av legoproduktion i plåt och rör.

Affärsidén bygger i möjligaste mån på anpassningar efter kunderna och deras önskemål samt snabba leveranser.

– Det ger bra relationer och ett mervärde i att det ena ger det andra – det vill

säga att en order ofta genererar ännu en, konstaterar Fredrik Trolin. Det händer också att vi ”gör oss till” genom att tillverka en prototyp av en del som vi utan förvarning åker ut och visar upp för kunden. Det brukar vara uppskattat.

SKUGGA ÖVER BRANSCHEN

Fredrik Trolins egen väg till verkstaden gick via utbildningen till bilmekaniker.

– Bilmekaniker kan vara kul, tänkte jag. Det blev på något sätt ”sista utvägen” ur skolan, trots att jag – som sprungit här sedan barnsben – redan då hade på känn att jag skulle hamna här.

Numera – och sedan 2002 – fungerar Fredrik som produktionschef och platsansvarig, men aktar sig för att vara det på heltid.

– Någon måste hålla i rodret, som han uttrycker det. Det handlar inte bara om att fakturera, vi måste producera också. Därför vill jag gärna ha en fot kvar ute i

verkstaden, jag ser mig själv som arbetare och tycker om att jobba praktiskt.

Av den anledningen fasar Fredrik sedan förra hösten också in sin yngre bror Mattias, som närmast kommer från databranschen, på kontoret i familjeföretaget. Sättraby Verkstad har en omsättning som ökat från fem till åtta miljoner kronor under de senaste fem åren och sju anställda men – trots det och som tur är – inget överhängande behov av att öka personalstyrkan just nu. En god draghjälpsverkstadskonjunktoren anses vara en viktig förklaring till uppgången.

– Det ligger dock en skugga över branschen som till stor del bygger på fördomar, menar Fredrik Trolin. Den består av att jobbet på verkstadsgolvet har låg status, är dåligt betalt och skitigt. Så är det inte längre, understryker han. Trots det så ligger de här ingrodda uppfattningarna kvar och gör det svårt att rekrytera kvalificerade medarbetare. Att just vi befinner oss ute i skogen och långt ifrån större tätorter gör ju inte saken lättare.

KUNSKAPSÖVERFÖRING

Följden av Sättrabys resonemang och geografiska läge är att man är rädd om sin personal, vilket samtidigt ger en bra kontinuitet och kunskapsöverföring i verk-